Política | Joan Serra Carné | Actualitzat el 23/11/2021 a les 20:00

La decisió d'Aragonès

«Els pressupostos han evidenciat que la fórmula de govern entre Junts i ERC està esgotada i pertoca al president determinar quin recorregut ha de tenir»

"Benvinguts als pressupostos del Hard Rock i els Jocs Olímpics", va afirmar Joan Canadell al Parlament. Pretenia irritar els comuns, però també va fer enfadar Pere Aragonès, perquè el seu discurs va encadenar invectives, tant al grup parlamentari que va permetre tramitar els comptes com al president, a qui va tornar a acusar de practicar l'autonomisme i estar gestant un tripartit, com si el faristol fos un teclat per publicar a Twitter i no l'altaveu d'una cambra en la qual Junts assumeix el rol de soci de l'executiu. Les paraules de Canadell, que van generar incomoditat en les pròpies files -inclosos consellers-, van provocar que Aragonès i companys d'executiu deixessin l'hemicicle, en el gest més evident del malestar de la cúpula d'ERC pel comportament de Junts en el debat de pressupostos.

"Benvinguts al postprocés", li podrien haver respost a Canadell en la ressaca de la jornada a l'hemicicle. Els comptes han tornat a esberlar la majoria del 52%, si és que en algun moment s'ha posat en pràctica més enllà de la investidura. Les forces independentistes van topar amb l'ampliació de l'aeroport del Prat, no van votar juntes cap de les grans propostes del debat de política general i van exhibir el divorci a la taula de diàleg. Els pressupostos han estat la culminació d'una constatació, la falta de rumb compartit, però sobretot han confirmat que, més enllà de la relació complexa amb la CUP, la fórmula de govern de coalició entre Junts i ERC està esgotada. Uns i altres comparteixen poc més que la voluntat de no perdre quotes de poder i alts càrrecs. Tot i l'escalada de retrets a Aragonès formulats per Jordi Sànchez i Elsa Artadi a la sala de premsa -que després no va tenir traducció en el vot-, Junts mantindrà presència a l'executiu. Passar a l'oposició és un trànsit àrid, i més quan el partit encara és tendre i es detecta polifonia de veus, no sempre coordinades.

I aquesta pugna permanent entre els partits que aspiren a liderar l'independentisme és la clau ajuda a entendre el despropòsit dels darrers dies. Perquè els integrants de la majoria del 52% podran assenyalar culpables en el desgavell dels pressupostos i determinar quotes de responsabilitats. I també s'esmerçaran a descriure actes d'incoherència: de la CUP amb el compromís de fer transitable la legislatura i després desmarcant-se; d'ERC rebutjant i després avalant els comptes d'Ada Colau; i de Junts defensant tots els projectes rebutjats per la CUP per després assenyalar com a únic responsable del desacord el president. Però desplegats els relats, ningú podrà sostenir que el compromís de millorar el funcionament del Govern en comparació l'anterior legislatura és un objectiu assolit. L'independentisme sembla entossudit a lesionar-se en cada gran decisió, que el condueix a empetitir-se en lloc de seduir nous votants. El llenguatge denota bel·ligerància en comptes d'esforç inclusiu.

La legislatura servirà per facilitar la recuperació econòmica posterior a la pandèmia -els pressupostos seran una realitat a principis d'any, amb una despesa rècord gràcies als fons europeus-, i també arribaran més recursos en polítiques socials i reforç dels serveis públics, començant per la salut. Sembla més difícil que permeti avenços significatius en l'horitzó nacional. Perquè, més que les propostes -els avenços de la taula de diàleg són tan inconcrets com el recorregut d'una DUI o la viabilitat d'un nou referèndum-, el que falla és de base. Patina la confiança entre socis, que dificulta que cristal·litzi l'entesa. A principis de la legislatura escrivíem que aquesta era l'última oportunitat per fer bona una fórmula de govern que acumulava cicatrius. I que els protagonistes es podrien carregar de raons per cercar altres aliances si els resultats no eren satisfactoris. Aquesta és la decisió que té a les mans Aragonès, determinar el recorregut del pacte firmat fa mig any. I, si els fets persisteixen en enfangar el camí, potser la decisió l'haurà de madurar abans que s'esgoti el seu mandat.